

**400 KV ELEKTROS PERDAVIMO ORO LINIJOS „ALYTAUS TRANSFORMATORIŲ PASTOTĖ –
LENKIJOS RESPUBLIKOS SIENA“ STATYBOS
SPECIALIOJO PLANO BAIGIAMOJO SUSIRINKIMO - KONFERENCIJOS
PROTOKOLAS Nr.1**

2011 m. gegužės 09 d.

Lazdijai

Susirinkimo vieta: Lazdijų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos konferencijų salė Seinų g. 1, Lazdijai.

Susirinkimo pradžia: 16 val. 00 min.

Susirinkimo dalyviai:

Planavimo organizatoriaus LitGRID AB atstovai:

Simonas Šileikis

Mindaugas Mikalčius

Juozas Abaravičius

Vilija Railaitė

Specialiojo planavimo dokumento projekto rengėjo UAB „Sweco Lietuva“ atstovai:

Aidas Vaišnoras

Tomas Varneckas

Jurga Tamkienė

Projekto koordinatoriaus LitPol Link Sp.z o.o atstovai:

Jaroslav Neverovič

Karolis Sankovski

Marek Juvrewicz

Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos atstovas:

Renatas Šumskis

Visuomenės atstovai (sąrašas pridedamas).

Susirinkimo pirmininkas – Tomas Varneckas

Susirinkimo sekretorė - Jurga Tamkienė

Susirinkimo darbotvarkė:

1. 400 kV elektros energijos perdavimo oro linijos „Alytaus transformatorių pastotė – Lenkijos Respublikos siena“ statybos specialiojo plano sprendinių pristatymas;
2. Diskusija.

Planavimo pagrindas:

LR susisiekimo ministro 2009 m. spalio 12 d. įsakymas Nr. 1-190 „Dėl 400 kV elektros energijos perdavimo oro linijos „Alytaus transformatorių pastotė – Lenkijos Respublikos siena“ statybos specialiojo plano rengimo“.

Specialiojo planavimo dokumento projekto svarstymo viešą susirinkimą pradėjo susirinkimo pirmininkas specialiojo plano projekto vadovas T. Varneckas. Jis atkreipė dėmesį, kad gegužės 9 ir 10 d. vyksta specialiojo plano baigiamieji susirinkimai – konferencijos.

Taip pat atkreipė dėmesį, kad baigiamajoo susirinkimo – konferencijos metu, kaip ir visą teritorijų planavimo dokumento rengimo laikotarpį, galima raštu teikti pasiūlymus pagal susirinkimo metu pateiktą pasiūlymų formą. Gauti pasiūlymai bus registruojami. Taip pat atkreiptas dėmesys į tai, kad šiais susirinkimais baigiama viešo svarstymo su visuomene procedūra, t.y. planavimo pasiūlymus visuomenės atstovai gali teikti iki šių susirinkimų pabaigos. Atkreiptas dalyvaujančiųjų dėmesys į tai, kad baigiamasis susirinkimas – konferencija protokoluojama. Protokolas bus parengtas per 3 d. d. ir pavišintas planavimo organizatoriaus internetinėje svetainėje www.litgrid.eu „Strateginių projektų“ skyriuje, projekto koordinatoriaus internetinėje svetainėje www.litpol-link „Teritorijų planavimo“ skyriuje ir plano rengėjo biure, V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius.

Projekto koordinatoriaus atstovas Jaroslav Neverovič trumpai paaiškino, kokių tikslu buvo įkurta LitPol Link įmonė. Atkreipė dėmesį, kad Lietuvos – Lenkijos elektros jungtis turi prasmę tik dalyvaujant abejoms šalims. Paminėjo, kad šios dienos susirinkime pristatoma parinkta planuojamos linijos trasa Lietuvos Respublikos teritorijoje. Šis projektas - tai vienas iš Lietuvos Respublikos energetinio saugumo projektų. Projekto tikslas – padidinti elektros energijos tiekimo abejose jungties pusėse saugumą, sujungti Baltijos šalių energetikos sistemas, kurios šiuo metu yra izoliuotos nuo likusios Europos Sąjungos, padidinti abiejų šalių sistemų patikimumą, pagreitinti regiono energijos rinkos kūrimo procesus. Buvo pabrėžta, kad regionas, kurio teritorijoje vykdomas projektas neabejotinai turės ekonominės naudos.

Projekto vadovas Tomas Varneckas trumpai išdėstė 400 kV elektros energijos perdavimo oro linijos „Alytaus transformatorių pastotė – Lenkijos Respublikos siena“ statybos projekto, kurio sudėtinė dalis yra svarstomas specialusis planas, esmę bei planavimo procesus.

Projekto vadovas priminė, kad specialieji planai rengiami, kai bendrojo planavimo sprendiniai nėra parengti arba juos reikia detalizuoti.

Buvo paminėta, kad šiai dienai yra baigtos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ir poveikio aplinkai vertinimo (PAV) procedūros, daugiau kaip 2 mėnesius (nuo 2011-03-01) vyko specialiojo plano viešinimo procedūros bei pradėtas pasiūlymų dėl kompensacijų privačių žemės sklypų savininkams/naudotojams procesas. Taip pat paaiškinta šių procedūrų turinys ir esmė.

Buvo pristatyta, kokie principai taikyti ir kaip buvo ieškoma optimalios planuojamos linijos trasos, kokie faktoriai ir kaip įtakoją trasos konfigūraciją. Pristatyta bendra informacija apie planuojamą elektros liniją - ilgis, plotis, kertamų sklypų ir savininkų kiekis.

Pristačius projektą, pereita prie darbotvarkės antros dalies ir paprašyta pateikti klausimus.

Klausimas: Lazdijų gyventojas pirmiausia išreiškė priekaištą, kad vykdant šį projektą iš gyventojų bus paimama žemė.

Atsakymas: Projekto vadovas T. Varneckas patikino, kad žemė paimama nebus, tačiau gyventojų žemės sklypuose bus nustatomas servitutas linijos tiesimui ir aptarnavimui. Žemės nuosavybės forma nesikeis.

Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė R. Cimakauskienė pastebėjo, kad elektros perdavimo oro linijos projekto procesas apskųstas teismui (turimas omenyje Alytaus RAAD sprendimas dėl PAV ataskaitos). Priminė, kad teismo posėdis vyks gegužės 31 d., akcentavo, kad bendruomenės reakcija projekto atžvilgiu priklausys nuo teismo proceso eigos. Rudaminos bendruomenės pirmininkė išreiškė pastebėjimą dėl

- informacijos apie projektą trūkumo. Buvo iškeltas klausimas, kodėl projektas neviešintas 2008 m.? Šiandien turime projekto pabaigą, yra septyni klausytojai, tačiau projekto patį pradžia visiškai gyventojams nežinoma.
- Klausimas: Lazdijų rajono gyventoja J. Želionienė taip pat pastebėjo, kad informacijos apie projektą trūko. Ji apgailestavo, kad nusipirko žemės sklypą nieko nežinodama apie jame planuojamą aukštos įtampos liniją.
- Atsakymas: T. Varneckas nesutiko dėl informacijos apie projektą stokos. Jis pastebėjo, kad jau prieš 10 metų buvo diskusija apie Lietuvos – Lenkijos jungties projektą. Taip pat priminė, kad planuojama linija pažymėta Lazdijų ir Alytaus rajonų savivaldybių teritorijų bendruosiuose planuose. Aptariamas specialusis planas pradėtas 2009 m. Paminėjo, kad teritorijų planavimas vyksta tam tikrais etapais, išlaikant planavimo, poveikio aplinkai vertinimo procedūras ir natūralu, kad ankstesniuose etapuose tiksliai linijos vieta nebuvo žinoma, todėl nebuvo galima pasakyti kur tiksliai sklypus pirkti galima nesibaiminant būsimos elektros linijos ir kur ne.
- Atsakymas: Planavimo koordinatoriaus LitPol Link valdybos pirmininkas J. Neverovič pritarė projekto vadovui, kad 2008 m. Alytuje vykusioje konferencijoje dar nebuvo žinoma, kur tiksliai ši linija bus tiesiama. Kokius žemės sklypus specialiajame plane suplanuota linijos trasa kirs, sužinota tik maždaug prieš pusę metų.
- Klausimas: Lazdijų rajono gyventoja J. Želionienė išreiškė apgailestavimą dėl sklypo vertės. Ji teigė, kad jos nusipirktas sklypas, kuriam atliko geodezinius matavimus, nutiesus liniją, liks bevertis. Taip pat ji išreiškė abejonę, ar mokama kompensacija atitinka sklypo vertę, ar nutiesus liniją, kas nors jos sklypą nuomos?
- Atsakymas: UAB „Sweco Lietuva“ aplinkosaugos padalinio vadovas A. Vaišnoras teigė, kad planuojant tokio tipo objektus visada susikerta valstybės ir žmonių interesai. Jis patikino, kad elektros perdavimo linijos planuojamos žemės ūkio ir miškų ūkio paskirties sklypuose, kad potenciali žala būtų kuo mažesnė. Žemė iš gyventojų neatimama, žemės ūkio veikla neribojama, tik atsiranda servitutas, todėl siūloma kompensacija.
- Atsakymas: Projekto vadovas T. Varneckas paaiškino, kad duomenys apie sklypų vertę imami iš Registrų centro, kur vertės yra indeksuojamos, t.y. atitinka realią rinkos vertę.
- Klausimas: Iškeltas klausimas, dėl požeminio kabelio alternatyvos.
- Atsakymas: J. Neverovič priminė, kad elektros perdavimo oro linija neapriboja žemės naudojimo bei paminėjo neigiamas požeminio kabelio savybes:
- kabelio statyba nėra pagrįsta ekonomiškai, nes yra žymiai brangesnė,
 - elektros energijos tiekimo sutrikimas avarijos atveju tęstųsi 1 mėn. laikotarpyje – tokios svarbos elektros linija negali būti sustabdoma tokiam ilgam laikui,
 - nutiesto kabelio vietoje būtų žymiai didesni ūkinės veiklos apribojimai,
 - klojant kabelį būtų padarytas žymiai didesnis poveikis aplinkai.
- Atsakymas: A.Vaišnoras paaiškino požeminio kabelio techninius sprendinius ir pritarė, kad žemėnaudai požeminio kabelio alternatyva padarytų didesnę žalą, nei nutiesta orinė linija.
- Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė dar kartą priminė, kad Alytaus RAAD sprendimas yra apskūstas.
- Atsakymas: A. Vaišnoras atsakė, kad prieš parengiant sprendimą poveikio aplinkai vertinimo

- rengėjui buvo užduota daug klausimų, į kuriuos buvo atsakyta. Priminė, kad poveikio aplinkai vertinimo rengėjai taip pat pakvieti į teismo posėdį. Akcentavo, kad rengėjai yra susipažinę su Rudaminos bendruomenės argumentais.
- Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė replikavo, kad valstybės interesai yra iškelti aukščiau žmogaus.
- Atsakymas: A. Vaišnoras pasiteiravo, kodėl bendruomenė nedalyvauja baigiamajame susirinkime – konferencijoje, jei visuomenės interesai tokie svarbūs.
- Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė akcentavo, kad specialiojo plano rengėjai savo iniciatyva nesusitiko su bendruomene.
- Atsakymas: T. Varneckas priminė, kad specialiojo plano rengėjai asmeniškai lanko kiekvieną gyventoją, kurio sklypą kerta planuojamos linijos trasa.
- Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė atsakė, kad žmonės nežino, kas juos lanko ir nežino, kur deda parašus.
- Atsakymas: T. Varneckas paaiškino, kad gyventojus lankė specialiojo plano rengėjo atstovai, kurie prašė išsakyti preliminarią gyventojų nuomonę dėl servituto nustatymo sutarties pasirašymo. Taip pat atkreipė dėmesį, kad vyrauja nuomonė, kad projektas viešinamas per mažai, tačiau darant bet kokius papildomus žingsnius, pvz. informuojant gyventojus registruotais laiškais arba lankant asmeniškai, teigiama, kad gyventojai bauginami, t.y. taikomi dvigubi standartai.
- Atsakymas: A. Vaišnoras akcentavo, kad šis projektas viešinamas kur kas daugiau nei kiti.
- Atsakymas: T. Varneckas atkreipė dėmesį, kad labiau orientuojamasi ne į bendruomenes, kurių dauguma narių neturi sklypų, kuriuos kirstų planuojama linija, bet į kertamų sklypų savininkus, kurių interesai labiausiai yra paliečiami.
- Atsakymas: A. Vaišnoras pakvietė Rudaminos bendruomenės narius dalyvauti būsimame 2011-05-10 d. susirinkime Alytuje. Taip pat pasiūlė gyventojams teikti pasiūlymus dėl planuojamos linijos.
- Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė priminė, kad dar gruodžio mėn. siūlė planuojamai linijai Lazdijų bei Alytaus rajonų savivaldybių teritorijoje alternatyvą – tiesti liniją Kalvarijų savivaldybės teritorijoje.
- Atsakymas: A. Vaišnoras pabrėžė, kad ši alternatyva prieštarauja galiojantiems bendriesiems planams.
- Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė pasiteiravo, gal galima būtų nutiesti planuojamos linijos atkarpą požeminiu kabeliu Lazdijų rajone ties Rudaminos apylinkėmis.
- Atsakymas: A. Vaišnoras dar kartą pabrėžė, kad oro linijos ir kabelio tiesimo tam tikromis atkarpomis alternatyva nesvarstyтина dėl finansinių aplinkybių. Taip pat pakvietė susirinkimo dalyvius užduoti klausimus, liečiančius ne tik Rudaminos bendruomenę, bet ir kitus Lazdijų rajono gyventojus.
- Klausimas: Lazdijų gyventojai išreiškė nuogąstavimą, kad bus atimta dalis žemės, bus iškirstas miškas. Atkreipė dėmesį, kad linija suplanuota virš sklype esančio tvenkinio, ar elektros linijos sukuriamas magnetinis laukas nepakenks žuvims, ar galima bus ją gaudyti. Gyventojas dar kartą perklausė, ar nebus keičiama žemės paskirtis, kokių būdu bus vykdoma elektros linijos proskynų priežiūra, kokių atstumu nuo žemės paviršiaus praeis

- laidai, kodėl prie Lenkijos Respublikos sienos linija planuojama ne tiesiai, o lūžta tam tikru kampu.
- Atsakymas: A. Vaišnoras užtikrina, kad žemė nebus atimama, žemės paskirtis nebus keičiama, tačiau bus keičiamos naudmenos. Paaikšino, kad elektros linijų priežiūrą vykdys pats elektros linijų operatorius. Taip pat paaikšino, kad didžiausio įlinkio vietoje virš vandens telkinio paviršiaus, vadovaujantis EIT, atstumai iki laidų turi būti ne mažiau kaip 8 m, prie atramų šie atstumai didesni. T. Varneckas atsakė, kad šiandien nėra objektyvių priešasčių teigti, kad elektros linija gali tapti žuvies tvenkinyje išnykimo priežastimi, tai tik prielaidos. Jeigu prielaida teisinga, tvenkinio savininkui išlieka galimybė reikalauti atlyginti nuostolius ir ateityje.
- Klausimas: Lazdijų gyventoja J. Želionienė pastebėjo, kad užsienyje labiau paisoma gyventojų interesų.
- Atsakymas: J. Neverovič pastebėjo, kad visų šalių elektros perdavimo operatoriai susiduria su gyventojų pasipriešinimu elektros linijų tiesimui.
- Atsakymas: A. Vaišnoras pasikartojo, kad nors valstybės ir gyventojų asmeniniai interesai nesutampa, elektros Lietuvai reikia ir elektros linija turi būti nutiesta. Šiai dienai parinktas linijos trasos sprendimas, įvertinus techninius, aplinkosauginius, socialinius aspektus geriausias, tačiau, priminė, kad gyventojų interesai gali būti įvertinti, pateikus pasiūlymą.
- Klausimas: Lazdijų gyventoja J. Želionienė pasiteiravo, ar pastačius liniją, po 10-ties metų jos įtampa (400 kV) nepadidės.
- Atsakymas: J. Neverovič atsakė, kad oro linijos įtampa (matuojama kilovoltais) nėra tapati galingumui (matuojamam kilovatais). Oro linijos įtampa nesikeis, tuo tarpu planuojamas maksimalus elektros linijos galingumas – apie 1 GW, tačiau jis bus pasiektas dviem etapais, iš pradžių (iki 2020 m.) linija veiks puse galingumo. Dėl padidėjusio galingumo nebus keičiamos atramos ar laidai, o poveikio aplinkai vertinimo ataskaitoje buvo vertinamas maksimalus 1 GW galingumas.
- Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė paprieštaravo, kad specialiojo plano rengėjui buvo teikta nemažai pasiūlymų, kuriuos jis atmetė. Pasiteiravo kodėl planuojama ilgesnė linija per Lazdijų rajono savivaldybės teritoriją, kai tuo tarpu per Kalvarijų savivaldybę būtų daug arčiau. Taip pat išreiškė nuomonę, kad Kalvarijose vyrauja tušti laukai.
- Atsakymas: A. Vaišnoras dar kartą priminė, kad minėti siūlymai neatitiko galiojančių bendrųjų planų. Kalvarijų savivaldybės bendrajame plane suformuotas koridorius numatytas visai kitai inžineriniai paskirčiai. Techniškai per Kalvarijų savivaldybę elektros liniją tiesti įmanoma, tačiau teisiškai negalima. „Tušti laukai“ nelaikytinas rimtu planavimo kriterijumi – šiandien dirvonuojantys laukai rytoj jau gali būti dirbami ir atvirkščiai.
- Klausimas: Rudaminos bendruomenės pirmininkė paprieštaravo, kad nebuvo įvertinta, kiek žalos bus padaryta vykdant šį projektą, kiek turizmo projektų bus atsisakyta.
- Klausimas: Lazdijų gyventojas išreiškė apgailėstą, kad be reikalo gyventojai susirinko ir pasiūlė planavimo organizatoriui žemę nupirkti.
- Atsakymas: A. Vaišnoras pasiūlė žemę dirbti ir toliau, ypač turint omenyje, kad siūlomos

kompensacijos daugeliu atveju sulyginamos su sklypo vertėmis, t.y. savininkai de facto gaus sklypo vertę atitinkančias kompensacijos, neprarasdami sklypų. Taip pat pateikė pavyzdžių, kad Lietuvoje pastatyta ne mažai tokio tipo panašaus galingumo (330 kV) elektros linijų ir po jomis vystoma intensyvi žemės ūkio veikla.

Klausimas: Lazdijų gyventojas paprieštaravo, kad ši linija išskirtinė.

Atsakymas: T. Varneckas priminė, kad teritorijų planavimas vykdomas etapais. Kai buvo tvirtinami Lazdijų ir Kalvarijų bendrieji planai, šios dienos susirinkimo dalyviai nedalyvavo ir neteikė pasiūlymų. Dar kartą paprašyta teikti pasiūlymus šio specialiojo plano sprendiniams.

Susirinkimo pirmininkas dar kartą priminė, kad šio susirinkimo protokolą bus parengtas per tris (3) darbo dienas.

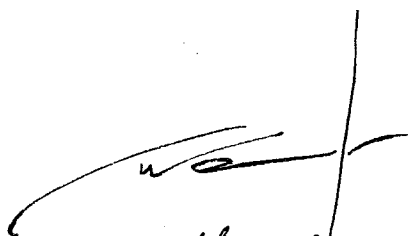
Susipažinti su protokolu bus galima planavimo organizatoriaus internetinėje svetainėje www.litgrid.eu „Strateginių projektų“ skyriuje bei projekto koordinatoriaus internetinėje svetainėje www.litpol-link „Teritorijų planavimo“ skyriuje ir plano rengėjo biure, V. Gerulaičio g. 1, 08200 Vilnius.

Pasiūlymus ir pastabas dėl protokolo galima bus pateikti raštu per tris (3) darbo dienas nuo protokolo paskelbimo.

Susirinkimo metu pasiūlymų ir pastabų specialiajam planui raštu pateikta nebuvo.

Susirinkimo pirmininkas padėkojo susirinkusiems už dalyvavimą susirinkime bei iškeltus klausimus ir paskelbė baigiamojo susirinkimo – konferencijos pabaigą.

Susirinkimo pirmininkas

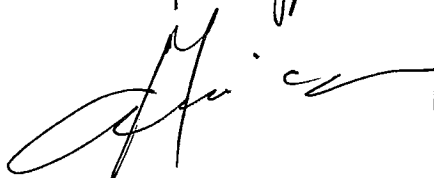
Tomas Varneckas

Susirinkimo sekretorė

Jurga Tamkienė

Planavimo organizatoriaus atstovas

Mindaugas Mikalčius

**400 kV elektros perdavimo oro linijos „Alytaus transformatorių pastotė –
Lenkijos Respublikos siena“ statybos specialusis planas**

(teritorijų planavimo dokumento projekto pavadinimas)

Lazdijų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos konferencijų salė, Seinų g. 1, Lazdijai.

2011 m. gegužės mėn 09 d. 16:00 val.

(vieta, data, tikslus laikas - valanda)

VIEŠO SUSIRINKIMO DALYVIAI

Eil. Nr.	Vardas ir pavardė	Adresas, telefono numeris/atstovaujama institucija, pareigos, adresas, telefono numeris	Parašas	Pasiūlymo registracijos numeris
1.	Jonas Lynykas	-		
2.	Alimantas Dapkūnas			
3.	Andrius Janišauskas			
4.	Vaidas Vaitkus			
5.	Munga Telionienė			
6.	Lieta Gimbutaitė			
7.	Mindaugas Mikalėnas			
8.	Andreas Abramavičius			
9.	Olga Raitaitė			
10.	Rimantas Šumskis	EM		
11.	Marek Jurewicz			
12.	Karolis Šeštokas			
13.	AIDAS VAISNORAS	Sweco Lietuva		
14.	JAROSLAV NEVROVIČ	LITPOL LINK		
15.	SIMONAS ŠILEIKIS	LITGRID		
16.	Jurga Čepelinė	Sweco Lietuva		
17.	T. Varnietas	Sweco Lietuva		
18.				

Planavimo organizatorius
(ar jo įgaliotas asmuo)

Litgrid AB
projekto vadovas

(Parašas)

Mindaugas Mikalėnas
(Vardas ir pavardė)